

ATAMA KRİTERLERİNE İLİŞKİN BAZI SORULAR VE ATAMA ÖN DEĞERLENDİRME KOMİSYONUNUN CEVAPLARI

SORU 1.

Profesörlükte doçentlik koşullarının yeniden sağlanması şartı aranmaktadır. Doçentlikte aranan "doktora öncesi" kavramı profesörlükte nasıl anlaşılacaktır? Toplanması gereken asgari puan ve buna ilişkin koşullar nasıl yorumlanacaktır?

CEVAP 1.

Türk Alman Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Atanma ve Yükseltme Kriterleri Yönergesi m. 16/f. 6'da profesör kadrosuna atanma şartları arasında "*Başvuru tarihi itibarıyla Üniversitelerarası Kurulun belirlediği doçentlik başvuru şartlarını, lisansüstü tezlerden üretilmiş yayın şartı hariç, doçentlik sonrası yapılan çalışmalarla bir defa daha yerine getirmiş olmak gerekir*" koşuluna yer verilmiştir.

Burada düzenleme gereğince, öğretim üyelerinin profesör kadrosuna atanabilmeleri için doçentlik öncesi çalışmaları değil sonrası çalışmaları ile ÜAK doçentlik koşullarını sağlamaları gerekmektedir. Bir başka anlatımla, lisansüstü tezlerden üretilmiş yayın şartı dışındaki ÜAK doçentlik koşullarının, bu sefer doçentlik sonrası çalışmaları ile sağlanmış olması gerekecektir.

Böylece adayın, ÜAK doçentlik koşulları için asgari kaç puan alması gerekiyorsa o puan miktarını toplamış olması gerektiği gibi; bu puanları da kural olarak yine ÜAK koşullarında belirtilen yerlerden toplamış olması gerekmektedir. Ne var ki; hüküm değerlendirilirken, yani doçentlik koşullarının yeniden sağlanıp sağlanmadığı değerlendirilirken, başvuru kadronun profesör kadrosu olduğu ve çalışmaların doçentlik sonrası yapılması gereken çalışmalar olduğu hususu göz önünde bulundurulmalı ve bu olguya uygun yorum yapılmalıdır.

ÜAK doçentlik koşulları için arasında sayılan en az doksan (90) puanının doktora unvanının alınmasından sonra gerçekleştirilen çalışmalardan elde edilmiş olması kaydıyla, asgari yüz (100) puan karşılığı bilimsel etkinlikte bulunmuş olması şartı gereğince, doçentlik için asgari 100 puan toplanmış olması gerekmektedir. Bu şart, açık bir şekilde 100 puanın asgari toplanması gereken puan olduğunu vurgulamaktadır. Asgari 100 puanın, 90 puanının doktora unvanı sonrası toplanması gereği ve böylece 10 puanın doktora unvanı öncesi toplanabileceği düzenlemesi, TAU Yönergesi bakımından uygulama alanı bulabilecek bir düzenleme değildir. Zira yukarıda belirtildiği üzere TAU Yönergesi gereğince, asgari puanın tamamının doçentlik sonrası çalışmalarla toplanması gerekmektedir. Bu yüzden adayların profesör kadrosuna atanabilmeleri için, asgari puan olan 100 puanın tamamını doçentlik sonrası çalışmalarından elde etmiş olmaları gerekecektir. Doçentlik öncesi çalışmalar, puanlama hesabı yapılırken hesaba katılmayacaktır.

Yine TAU yönergesi gereğince, toplanacak puanlarda lisansüstü tezlerden üretilmiş yayın şartı hariç tutulmuştur. Bu düzenleme gereğince, Profesör kadrosuna atanabilmek için toplanması gereken asgari 100 puanın lisansüstü tezlerden üretilmiş yayınlardan üretilmesi mümkün olmayacaktır. Bu tür yayınların bu atama bakımından puan karşılığı bulunmayacaktır.

Netice olarak ve özetle, profesör kadrosuna atanabilmek için puan üretilebilecek bilimsel faaliyetlerin tamamının doçentlik ünvanının alınması sonrası yapılmış olması ve bu faaliyetler arasında lisansüstü tezlerden üretilmiş çalışmaların bulunmaması gerekecektir. Aday, elbette doçentlik öncesinde bir takım çalışmalar yapmış veya lisansüstü tezlerinden ürettiği çalışmalarının doçentlik sonrası yapmış olabilir. Buna engel bir durum yoktur. Fakat bu çalışmalar, asgari 100 puan hesabında dikkate alınmayacak; daha doğrusu profesörlük kadrosu için toplanmış puanlar arasında değerlendirilmeyecektir.

SORU 2.

a. Devam eden veya başarı ile tamamlanmış a ve b bentleri dışındaki uluslararası destekli bilimsel araştırma projelerinde (derleme ve rapor hazırlama çalışmaları hariç) görev almak kapsamına DAAD desteği ile yürüttüğümüz Wissenschaftsfond projeleri dahil olur mu?

b. Bilimsel araştırma projeleri şartı bakımından geçen "uluslararası" ifadesi DAAD'yi kapsar mı?

CEVAP 2.

Her iki soru, ilgileri nedeniyle birlikte değerlendirilmiştir:

ÜAK Kriterleri gereğince (7/c) "*Devam eden veya başarı ile tamamlanmış a ve b bentleri dışındaki uluslararası destekli bilimsel araştırma projelerinde (derleme ve rapor hazırlama çalışmaları hariç) görev almak*" şeklindeki bilimsel faaliyet belli bir puan kazandırmaktadır. Komisyonumuz burada vurgu yapılan "uluslararası destekli bilimsel araştırma projeleri" şartının, "dış kaynaklı bir bilimsel faaliyet" olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaatindedir. Ne var ki bu değerlendirme yapılırken, ÜAK kriterlerindeki bu bölümün ruhuna sadık kalınmalı ve dış kaynağın, belli bir saygınlığının bulunması, bilimsel faaliyetlere yönelik desteğinin belli bir süreklilik arzetmesi, desteğinin belirlenmesi konusunda denetlenebilir kriterlere sahip olması gibi özelliklerin aranması da gerekmektedir.

Bu çerçevede Komisyonumuzun yaptığı değerlendirmede DAAD kaynaklı proje desteklerinin içerik ve kapsam itibariyle ÜAK kriterlerine uygun olması koşuluyla puan üretimini sağlayabileceği sonucuna ulaşmıştır. Bu kapsamda Wissenschaftsfond kullanılarak çıktı elde edilen projelerinin puan kazandıracığı sonucuna ulaşmak gerekmektedir.

SORU 3.

Yurtdışında tezde Gutachter olarak görev almış ve savunmada yazılı ve sözlü notu belirlemiş bir öğretim üyesi, ÜAK Kriterleri m. 6'daki Doktora Tez Danışmanlığı faaliyeti koşulunu sağlamış olur mu?

CEVAP 3.

ÜAK Kriterleri gereğince lisansüstü tez danışmanlığı tezin tamamlanmış olması koşuluyla puan üretimine yol açmaktadır. Burada her ne kadar ulusal-uluslararası yahut yurt içi-yurt dışı ayırımı yapılmamış ise de yurt dışındaki tez danışmanlığının puan üretimine yol açacağı hususu da açıklıkla ifade edilmemiştir.

Komisyonumuz, prensip olarak yurt dışında yürütülmüş ve tamamlanmış lisansüstü tezlere yönelik danışmanlık faaliyetlerin puan üretimini sağlayabileceğini değerlendirmektedir. Fakat, değerlendirme yapılırken, yürütülen faaliyetin yurt içindeki tez danışmanlık faaliyetleri ile kıyaslanması ve harcanan emek ve mesainin yurt içindeki tez danışmanlıkları ile eşdeğer olması gerektiğini de değerlendirmekteyiz. Bu nedenle yurtiçinde tez savunmalarında jüri görevinin karşılığını teşkil edecek görevler, danışmanlık olarak yorumlanamayacak ve puan üretimini sağlayamayacaktır.

Bu nedenle profesör kadrosuna başvuran adayın, bu anlamdaki faaliyetini detaylı bir şekilde belgelemesi gerekli olacaktır. Komisyonumuz belgeleri değerlendirip, somut olaydaki faaliyetin niteliğine göre bir sonuca ulaşacaktır.

SORU 4.

Yayınlarından alınan puanların kişi sayısına göre bölüneceği belirtilmiştir. Projeler bakımından bir açıklık ise bulunmamaktadır. Bu durumda birden fazla kişinin yürüttüğü proje puanları nasıl hesaplanacaktır?

CEVAP 4.

Profesörlük kadrosu başvurularında bilimsel projelere ilişkin puan değerlendirilmesi temelde ÜAK Kriterlerine göre yapılacaktır. Buna göre, Kriterlerin "Bilimsel Araştırma Projesi" başlığı altındaki esaslar dikkate alınacak ve "baş araştırmacı", "ortak araştırmacı" kavramları kullanılarak verilen puan karşılıkları hesaplamada esas alınacaktır. Bunun dışında yine aynı başlık altında baş araştırmacı yahut ortak araştırmacı dışında ve bu kavramların yer aldığı (7 a ve b) bentleri dışındaki projeler bakımından ise orada belirtilen puan karşılığına hak kazanabilmek için projede yine orada belirtilen nitelikte görev almış olmak yeterli olacaktır. Bu kısımda, projede düzenlemedeki anlamıyla yer alan her kişinin orada belirtilen puan karşılığına hak kazanacağı anlaşılmakta; belirtilen puanın kişi sayısına bölüneceği anlamı çıkmamaktadır.

Bu nedenle, ÜAK Kriterleri m. 7 anlamındaki projeler bakımından yaptığımız bu izahata göre değerlendirme yapmamız gerektiğini değerlendirmekteyiz. Bu kapsama girmeyen projeler bakımından ise, projenin puan üretimine yol açıp açmayacağı; puanın kişilere bölünüp bölünmeyeceği, ÜAK Kriterleri genel düzenleme ile ruhuna uygun değerlendirileceği ve gerekirse yayınlara ilişkin ilkelerin kıyasen uygulanabileceği bilinmelidir.

SORU 5.

Yönergede profesörlük koşulları kısmında geçen ‘doçentlik’ ifadesi ne anlama gelmektedir?

CEVAP 5.

Yönergede geçen ‘doçentlik’ ifadesi, ÜAK tarafından yapılan değerlendirme neticesinde doçentlik ünvanının alınmış olması anlamına gelmektedir.

SORU 6.

Yönergede geçen Profesörlük için ÜAK doçentlik koşullarının yeniden yerine getirilmesi şartı, hangi tarihteki koşulları ifade etmektedir?

CEVAP 6.

Yönergede geçen koşullar, adayın Üniversitemize profesörlük başvurusu yaptığı zamanki ÜAK doçentlik koşullarıdır.